

Ks. prof. dr hab. Julian Warzecha SAC
(23 VII 1944 – 12 I 2009)*

Ks. prof. Julian Warzecha SAC urodził się 23 lipca 1944 r. w Spytkowicach koło Zatora w powiecie wadowickim. Jego rodzice, Julian i Rozalia z domu Mocniak, cieszyli się zasłużoną opinią ludzi dobrych i pobożnych. Został ochrzczony 20 sierpnia 1944 r. Dzieciństwo i młodość Juliana przypadły na bardzo trudny okres powojenny, który pozostawił trwale ślady w jego świadomości i pamięci. Zawsze pozostawał głęboko związany z rodzinnymi stronami, opowiadając o nich z sentymentem i wzruszeniem.

Po ukończeniu szkoły podstawowej uczęszczał do pallotyńskiej szkoły Collegium Marianum na Kopcu w Wadowicach, co bez wątpienia przesądziło o jego późniejszej drodze życiowej. Wstąpiwszy do Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego 8 września 1962 r., przyjął w Ząbkowicach Śląskich z rąk ks. Eugeniusza Werona strój duchowny i po zakończonym pomyślnie nowicjacie złożył dwa lata później pierwszą konsekrację. W latach 1963-1970 studiował w Wyższym Seminarium Duchownym Księży Pallotynów w Ołtarzewie pod Warszawą, gdzie przez studia z filozofii i teologii przygotowywał się do kapłaństwa. We wspomnieniach profesorów, wychowawców i kolegów pozostał jako alumn niezwykle pracowity i pilny, żywo zainteresowany poznawaniem Biblii i wszystkiego, co jej dotyczy. W początkach studiów seminaryjnych, 3 listopada 1964 r. odbył dwuletnią służbę wojskową w jednostce o specjalnym przeznaczeniu, której celem było odciąganie kleryków od powrotu w mury seminarium duchownego. Pomyślnie zdał ten życiowy egzamin, często służąc radami i umocnieniem kolegom, którzy tego potrzebowali. Po powrocie do Ołtarzewa wytrwale kontynuował drogę powołania.

8 września 1969 r. złożył w Ołtarzewie wieczystą konsekrację, zaś 19 marca 1970 r. przyjął z rąk bp. Władysława Miziołka święcenia diakonatu. Niespełna trzy miesiące później, 14 czerwca 1970 r., wraz z dwoma współbraćmi diakon Julian Warzecha przyjął święcenia kapłańskie, co odbyło się w jego rodzinnej parafii w Spytkowicach, przez posługę pasterską bp. Albina Małysiaka, biskupa pomocniczego archidiecezji krakowskiej.

Po przyjęciu święceń ks. Julian Warzecha SAC przez rok pracował jako duszpasterz w Gdańsku. Przełożeni docenili jego zamiłowanie do Biblii, czego wyrazem było – zgodnie z jego wielkim pragnieniem – wysłanie go na specjalistyczne studia biblijne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Podjął je na tamtejszym Wydziale Teologii z początkiem roku akademickiego 1971/1972, a ukończył 25 lutego 1974 r., uzyskując tytuł magistra teologii na

---

* Artykuł ks. prof. dr. hab. W. Chrostowskiego zamieszczony w ZN SBP 6/2009, s. 388-391.

podstawie pracy *Jahwe Sędzia według Psalmu 9*, napisanej pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Stanisława Łacha. Praca została uznana za licencjacką i ks. mgr Warzecha przystąpił do pisania doktoratu. W 1977 r. uzyskał stopień doktora teologii w zakresie biblistyki na podstawie rozprawy *Znaczenie terminu „mišpat” w Psalterzu*, której promotorem był również ks. prof. Stanisław Łach. Ks. Julian żywił dla niego wielkie uznanie i wdzięczność, podkreślając, że był mu nie tylko nauczycielem, lecz i prawdziwym przewodnikiem i mistrzem.

Z początkiem roku akademickiego 1977/1978 ks. dr Julian Warzecha SAC rozpoczął wykłady z Pisma Świętego w pallotyńskim Wyższym Seminarium Duchownym w Ołtarzewie. Prowadził je z pasją i ogromnym zaangażowaniem. Zarazem jednak odczuwał potrzebę dalszej formacji intelektualnej w dziedzinie biblistyki. W latach 1979-1981 podjął specjalistyczne studia i pogłębił znajomość języków biblijnych w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie. Przybył do Wiecznego Miasta ze stopniem naukowym doktora, dzięki czemu uczelnia zaliczyła mu niemałą część wykładów przewidzianych w obowiązkowym programie. Początkowo powrót wykładowcy, którym był w Polsce, na ławę studencką w rzymskim *Biblicum* był dla niego trudnym doświadczeniem. Jednak szybko pogodził się z tak gwałtowną zmianą sytuacji, a nawet do niej przyzwyczał, wiedząc, że jest to cena, jaką miał zapłacić za spełnienie marzeń o studiach w najbardziej renomowanej uczelni biblijnej. W 1981 r. uzyskał licencjat nauk biblijnych, po czym powrócił do Ołtarzewa.

W lipcu 1981 r. powierzono mu w pallotyńskim Wyższym Seminarium Duchownym funkcję prefekta alumnów dla kursów teologicznych, którą pełnił do 1984 r. Zarazem kontynuował wykłady z Pisma Świętego. W 1979 r. zadebiutował na łamach kwartalnika teologów polskich „*Collectanea Theologica*” sprawozdaniem z „*Dni Pallottiego*”. W 1981 r. zamieścił na tych samych łamach recenzję polskiego wydania katechez Jana Pawła II na temat teologii małżeństwa. W następnym, 1982 r., na łamach „*Communio*” ukazał się jego pierwszy artykuł naukowy, poświęcony ojcostwu Boga w Piśmie Świętym. W 1985 r. rozpoczął pracę naukowo-dydaktyczną w Akademii Teologii Katolickiej, a siedem lat później, gdy powstała diecezja łowicka, a w niej Wyższe Seminarium Duchowne, biskup łowicki Alojzy Orszulik SAC powierzył mu wykładanie Biblii miejscowym klerykom.

Mimo wielu zajęć, dydaktycznych i duszpasterskich, ks. dr. Julian Warzecha SAC stale rozwijał i pogłębiał własną pracę naukowo-badawczą. W 1990 r. uzyskał w Akademii Teologii Katolickiej stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Znaczenie i pochodzenie biblijnej formuły „posłać słowo”*. Nie uchylał się od pracy na rzecz zgromadzenia, do którego należał, i pełnił funkcję radcy wspólnot w Lublinie i Ołtarzewie,

został także powołany na członka Komisji do spraw Zebrania Prowincjalnego. W 1995 r. podjął bardzo odpowiedzialną funkcję ojca duchowego alumnów w WSD w Ołtarzewie. Przełożeni cenili go za wielką dyspozycyjność oraz wrażliwość na potrzeby i wyzwania, którym musiał sprostać.

Mimo wielu zajęć ks. dr hab. Julian Warzecha SAC nadal prowadził badania biblijne. W 1993 r., podczas 31. Sympozjum Biblistów Polskich, które odbyło się w Ołtarzewie, został wybrany na pięcioletnią kadencję wiceprezesa Sekcji Biblijnej przy Konferencji Episkopatu Polski. Publikował coraz więcej artykułów naukowych, ukazało się też drukiem pierwsze wydanie jego książki *Dawny Izrael. Od Abrahama do Salomona* (Warszawa 1995), w której bilansował swoje badania dotyczące historii biblijnego Izraela. Na jej podstawie w 1996 r. uzyskał tytuł naukowy profesora. Drugie, znacznie rozszerzone, wydanie książki ukazało się dziesięć lat później. Ma również w dorobku książki redagowane i współredagowane. Bodaj największym osiągnięciem na tym polu jest redakcja naukowa, przy współudziale innych biblistów, *Nowego Komentarza Biblijnego*, opracowywanego z inicjatywy Towarzystwa św. Pawła (Częstochowa 2005-), oraz współredakcja nowego tłumaczenia Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu na język polski, znanego jako Biblia Paulistów (Częstochowa 2008). Chętnie i często uczestniczył w sympozjach, zjazdach i konferencjach naukowych, na wielu wygłaszając referaty, wykłady i prelekcje. Gdy powstał Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego i utworzono Wydział Nauk Humanistycznych, ks. prof. Julian Warzecha opuścił Wydział Teologiczny, by w nowym środowisku dzielić się swoją wiedzą na temat Biblii i biblistyki.

Na wydany drukiem dorobek Księdza Profesora składają się 4 książki własne oraz 10 redagowanych i współredagowanych, a także 70 artykułów naukowych zamieszczonych w czasopiśmie i pracach zbiorowych, 46 recenzji publikacji polskich i obcojęzycznych, 2 sprawozdania oraz 26 tekstów popularnonaukowych – łącznie 158 pozycji bibliograficznych. Na osobną uwagę i podkreślenie zasługuje jego zaangażowanie pastoralne, przede wszystkim konferencje i kierownictwo duchowe dla sióstr zakonnych oraz wystąpienia na spotkaniach przeznaczonych dla ogółu wiernych. Wśród swoich największych zainteresowań wymieniał muzykę klasyczną, poezję i literaturę wspomnieniowo-dziennikową oraz lekturę tekstów na temat duchowości.

Kilka ostatnich lat życia ks. prof. Juliana Warzechy SAC było naznaczone wielkim cierpieniem. Zdawał sobie sprawę, że stan jego zdrowia ulega ciągłemu i stopniowemu pogarszaniu. Lekarze byli w gruncie rzeczy bezradni, mogli jedynie ulżyć bólowi i cierpieniu, ale nie byli w stanie zatrzymać choroby i przywrócić zdrowia. Do ostatnich chwil życia

potwierdzał wielkie zamiłowanie do Biblii, prowadził też, chociaż w bardzo ograniczonym zakresie, wykłady dla alumnów. Pozwalały mu one nie koncentrować się na tym, co trudne, lecz czuć się potrzebnym i dalej służyć swoją wiedzą i doświadczeniem.

Ks. prof. Julian Warzecha SAC zmarł 12 stycznia 2009 r. w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Ołtarzewie, w którym spędził większość życia. W nekrologu, który przygotowali współbracia zakonni, czytamy: „Biblia stała się jego Księgą Życia, którą wielce pielęgnował i starał się w sposób przystępny przekazać alumnom w seminariach i studentom na uczelniach wyższych, z zachowaniem szczególnej troski o wysoki poziom życia chrześcijańskiego i rozwój apostołskiego charyzmatu św. Wincentego Pallottiego”.

Mszy św. pogrzebowej w intencji Zmarłego, sprawowanej 15 stycznia 2009 r. w kościele seminaryjnym i parafialnym pod wezwaniem Królowej Apostołów, przewodniczył bp Alojzy Orszulik SAC, biskup-senior diecezji łowickiej. Po niej odbyło się uroczyste wyprowadzenie ciała na miejscowy cmentarz. W pogrzebie, mimo zimowej pory, uczestniczyło około dwustu duchownych oraz setki osób konsekrowanych obojga płci i świeckich.

Ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski, SBP 1

Źródła:

1. *Nekrolog* sygnowany „Współbracia oraz cała Rodzina Pallotyńska w Polsce”.
2. *Warzecha Julian ks. prof. dr hab.*, „Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Biblistów Polskich” 5/2008, s. 195-196.